

něm, by jim případnými otázkami nebo návrhy dal projev a tak porotcům zjednal podle jeho názoru pevnější podklad pro jich výrok. Zmateční stížnost bylo jako zřejmě bezdůvodnou, a i po zákonu neprovedenou zavrhnouti podle § 4 čis. 1, 2, § 1 čis. 2 nov. k trestnímu řádu z roku 1877/78 již v zasedání neveřejném.

Čís. 3247.

Pouhá okolnost, že je svůdce jako poštmistr představeným poštovní pomocnice, nezakládá sama o sobě poměr předpokládaný v § 132 tr. zák.; pokud však jde o takový poměr, je-li ona pomocnice osobou mladistvou a začátečnicí, již bylo třeba ve službě zaučovati.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1928, Zm I 257/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 10. února 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu podle § 132 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem podle § 132 tr. zák. Zůstává tedy rozsudek nedotčen v ostatních odsuzujících výrocích — pro přestupky § 516 tr. zák. a § 20 zák. čis. 241/1922 odst. II. a III. Uplatňujíc hmotněprávní zmatek čis. 9 a) pokud se týče 10 — správně jen 9 a) § 281 tr. ř. — dovozuje zmateční stížnost, že obžalovaný byl odsouzen neprávem pro zločin svedení ke smilstvu osoby jeho dohledu svěřené, poněvadž, vezme-li prý se za základ obsah výpovědi svědka Antonína H-a, že nesvěřil svou 15letou dceru obžalovanému, by na ni dohlížel v mravním ohledu a ji v tomto směru vychovával, nýbrž že ho pouze požádal, by na ni dohlížel při práci, by náležitě konala službu, a že výslovně dodal, že o mravní výchovu dcery se stará sám, ježto bydlí vedle pošty, nelze prý říci, že mezi obžalovaným a nezl. Antonií H-ovou byl poměr, jaký předpokládá § 132 tr. zák., totiž poměr ukládající obžalovanému povinnost, by bděl nad mravním chováním a nad pohlavní neporušeností Antonie H-ové a by ji nabádal k náležitému smýšlení a způsobu života ve směru pohlavním. Než zmateční stížnost není v tomto odstavci provedena po zákonu, poněvadž, uplatňujíc hmotněprávní zmatek, nevychází ze skutkového děje zjištěného v rozsudku, který jest jedině rozhodný pro právní přezkoumání věci. Nalézací soud zjistil, uváživ nejen seznání svědka Antonína H-a výše citované, nýbrž i doznání obžalovaného, že Antonín H. mu dal později při té příležitosti, když mu vytknul, že jeho dcera chodí

až do pozdních hodin večerních s hochy, výslovně právo, by jeho dceru Antonii H-ovou »pořádně skéroval, když nedělá dobrotu (t. j. špatně se chová), že on spí a o ničem neví«, že nezl. Antonie H-ová byla obžalovanému svým otcem svěřena, by na ni dohlížel také v mravním ohledu tím spíše, že teprve nedávno dovršila 14. rok svého věku a byla dána do poštovní služby k vyzvání obžalovaného přímo ze školy. Vychází-li se z tohoto skutkového zjištění rozsudku, jež zmáteční stížnost po formální stránce nenapadá, dlužno dáti za pravdu prvému soudu, že byl mezi obžalovaným a Antonii H-ovou poměr, jaký předpokládá § 132 tr. zák., totiž poměr, založený právem a povinností dohledu obžalovaného proti děvčeti jemu svěřenému, to tím spíše, ježto jde o děvče sotva škole odrostlé, které musilo následkem služby největší část dne ztráviti mimo otcův dům a které právě v této době pro svůj mladistvý věk a duševní i mravní nedospělost dozoru a ochrany potřebovalo, takže bylo přirozenou a z obyčejných pravidel životních vyplývající povinností obžalovaného, by bděl i nad mravním chováním tohoto děvčete. Lze dáti za pravdu zmáteční stížnosti, že okolnost, že obžalovaný byl jako poštmistr představeným Antonie H-ové, že mu byla dívka služebně podřízena jako poštovní pomocnice, a že mu nad ní příslušelo právo kárné, o sobě ještě nezakládá poměr předpokládaný v § 132 tr. zák. zejména, že z ní nelze dovozovati povinnost představeného úřadu, by vykonával dozor nad chováním zaměstnanců jemu podřízených dokonce i v době mimoúřední a že není zákonných předpisů, které by poštmistrovi ukládaly dohled nad mravním chováním podřízených zaměstnanců. Zejména neobsahuje takových ustanovení nařízení min. obchodu ze dne 18. ledna 1909, čís. 9 ř. zák. upravující právní poměr poštovních pomocnic, jež bylo později nahrazeno vládním nařízením z 5. března 1927, čís. 17 sb. z. a n., takže v tom směru další podpůrný důvod odsuzujícího rozsudku vychází z mylných předpokladů. Dlužno však souhlasiti s rozsudkem v tom, že obžalovaný byl povolán Antonii H-ovou, kterou přijal jako začátečnici, do poštovní služby zaučovati, a že tím byl rovněž založen poměr v § 132 tr. zák. naznačený, totiž poměr výchovy po případě vyučování. Z ustanovení § 61 min. nař. čís. 9/1909, který praví: »Poštovní pomocníci jsou osoby způsobilé k výkonu poštovní a telefonní služby, kterých poštmistři používají za svého řízení, ručení a své zodpovědnosti ke konání těchto služebních oborů«, totiž plyne, že poštmistr jest povinen »vésti« takovou osobu, tedy také ji instruovati a vychovati pro další služební dráhu, by se z ní stala způsobilá čekatelka poštovní služby (jako poštovní pomocnice), která dalšího vzdělání služebního dojde teprve ve zvláštním kursu. Lze proto důvodně říci, že Antonie H-ová byla svěřena nejen dohledu, nýbrž i vyučování a výchově obžalovaného, by se jím připravila pro zvolené životní povolání. Nálezací soud tudíž nepochybil, podřadiv poměr mezi Antonii H-ovou a obžalovaným, o němž zjišťuje, že měl jednak podle závazku převzatého k žádosti otcově a podle přirozených poměrů povinnost bdíti nad mravním chováním a pohlavní neporušeností dcery jemu svěřené, jednak podle služebních předpisů povinnost vésti ji ve službě, v čemž je u začátečnice samozřejmě zahrnuta

i povinnost vyučovati a vychovávat ke službě, pod ustanovení § 132 tr. zák. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 3248.

Ustanovení § 266 tr. zák. nepředpisuje, by soud při jeho použití zaměnil vězení v mírnější stupeň nebo snížil zákonný trest pod nejnižší trestní sazbu; ani poslední odstavec § 260 tr. zák. neukládá soudu povinnost, by v případě § 260 písm. b) tr. zák. snížil trvání trestu pod nejnižší zákonnou trestní sazbu, nýbrž zůstavuje to jeho volnému uvážení; nejde tu tedy v těchto směrech o porušení nebo nesprávné použití nějakého pro soud závazného předpisu zákona, jak je má na mysli čís. 11 § 281 tr. ř., nýbrž o výkon volného rozhodování soudu.

Nezletilost (okolnost, že je pachatel na hranici zletilosti) není při přečinech a přestupcích podle § 264 a) tr. zák. (odchylnou od ustanovení § 46 a) tr. zák.) okolností polehčující, nýbrž toliko blízkost nedospělosti.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1928, Zm I 303/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. března 1928, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem proti veřejnému pokoji a řádu podle § 303 tr. zák., vyhověl však v neveřejném zasedání odvolání obžalovaných z výše trestu a změnil rozsudek v tomto výroku v ten rozum, že se každému obžalovanému ukládá použitím §§ 266, 260 b) tr. zák. trest tuhého vězení na 14 dnů, zostřeného a doplněného postem týdně.

D ů v o d y:

Rozsudkem soudu první stolice byli obžalovaní uznáni vinnými přečinem podle § 303 případ. 3 tr. zák. a za to odsouzeni podle § 303 tr. zák. použitím §§ 266 a 260 b) tr. zák. každý do tuhého vězení v trvání jednoho měsíce, zostřeného jedním postem. Zmateční stížnost obžalovaných napadá tento rozsudek důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř., namítajíc, že nalézací soud vykročil ze své trestní moci a z mezí svého práva zmírňovacího a zaměňovacího, vyměřiv obžalovaným podle uvedeného trest na svobodě druhu v § 303 tr. zák. naznačeného a v mezích trestní sazby tohoto ustanovení zákona (tuhé vězení od 1 do 6 měsíců) a zostřiv jej dokonce postem, ač použil, jak uvádí, mimořádného práva zmírňovacího podle § 266 tr. zák. a práva záměny trestu podle § 260 b) tr. zák. Stížnost jest na omylu. Ustanovení § 266 tr. zák. nepředpisuje, by soud při jeho použití zaměnil vězení v mírnější stupeň nebo snížil zákonný trest pod nejnižší trestní sazbu, a poslední odstavec § 260 tr. zák. neukládá rovněž soudu povinnosti, by v případě v tomto § pod písm. b) uvedeném snížil trvání trestu pod nejnižší zákonnou trestní sazbu, nýbrž